

DID YOU KNOW...?

མེས་སུ།

Even though the word མེས་སུ་ is mostly translated as “mind,”
Tibetans actually touch their heart when referring to it.

མེས་སུ་བ་དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུད་།

When referring to somebody with very good heart and motivation,
you'd say: མེས་སུ་བ་དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུད་ (lit. completely white hearted).
(མེས་སུ་བ་ = heart, mind; དཀར་པོ་དཀར་རྒྱུད་ = completely white)

གཤོང་བ་ནག་པོ་མ་སྟོན།

Conversely, if somebody is being mean, you'd say:
གཤོང་བ་ནག་པོ་མ་སྟོན་ (“Don't show your black face!”)

ལག་བ་དམ་པོ།

A stingy person is called: ལག་བ་དམ་པོ་ (tight fisted).
(ལག་བ་ = hand; དམ་པོ་ = tight)

A Tibetan proverb says:

སྟག་གི་རི་མོ་བྱེ། མིའི་རི་མོ་ནང་།

(“A tiger's stripes are on the outside,
people's stripes are on the inside.”)

སློབ་ཚན་ཉི་ཤུ་བ། – Lesson 20

མིའི་གཤེས་ཀའི་སྒོར། – People's Characters

སྒྲུབ་མཁའ།

སྒྲུབ་པ།

ཁེ་ས་ཁྱེད་རང་ཁྱེད་རང་གི་གྲོགས་པོའི་ཆང་ས་ལ་སྦྱིད་ལོད་བྱུང་།

ལི་ཉི།

ང་སྦྱིད་པོ་རང་མ་བྱུང་། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཆང་ས་ལ་མི་རྟོག་ཅམ་མང་དྲགས་བཞག

སྒྲུབ་པ།

ཁྱེད་རང་མི་མང་པོ་ཡོད་ས་ལ་དགའ་པོ་མེད་པས།

ལི་ཉི།

སྦྱར་བཏང་དགའ་པོ་ཡོད། ཡིན་ནའི་མདང་དགོང་ཆང་འཕྱང་མཁན་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་སྒྲེབས་བཞག བྱས་
ཅང་ཡག་པོ་ཞེ་དྲགས་མི་འདུག

སྒྲུབ་པ།

ཆང་འཕྱང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ན་སྦྱོན་ག་རེ་ཡོད་རེད།

ལི་ཉི།

ཆང་དང་ཨ་རག་འཕྱང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་ན་རྗེས་ལ་རྟོག་དྲ་བཟོ་ཡག་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད།

སྒྲུབ་པ།

བོད་པ་མང་ཆེ་བ་དུས་ཆེན་དེ་འདྲས་སྐབས་ལ་ཆང་དང་ཨ་རག་འཕྱང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་སྦྱར་བཏང་
ཁོང་ཚོ་མི་སྦྱོད་སྦྱོད་རེད། འཕྲུག་པ་རྒྱག་མཁན་དེ་འདྲས་མ་རེད།

ལི་ཉི།

ཁེ་ས་ང་ཚོ་ཆང་ས་ལ་ཐུག་པའི་མི་གཟུགས་པོ་རིང་པོ་རྗེས་པོ་དེ་སེམས་པ་བཟང་པོ་འདུག ཡིན་ནའི་ཁོ་མི་
སྒྲོས་འཁེལ་པོ་ཞེ་དྲགས་རང་མཐོང་མ་སོང་།

སྒྲུབ་པ།

ཨ་ལའི། ཁོང་ངས་ངོ་ཤེས་གྱི་ཡོད།

ལི་ཉི།

བྱས་ན་ཁོང་སྤུ་རེད།

སྒྲུབ་པ།

ཁོང་ང་ཚོའི་བྱིམ་མཚེས་གྱི་བྱ་དེ་རེད། ཁོང་མི་ཡག་ཐག་ཚད་ཡོད་རེད།

ལི་ཉི།

ཨ་ནི་ཆང་ས་རྒྱག་མཁན་གྱི་བྱ་ཁོ་རང་སེམས་པ་བཟང་ལོད་ཡོད་རེད།

སྒྲུབ་པ།

བྱ་དེ་སེམས་པ་བཟང་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའི་རྒྱང་རྟོག་ཅམ་ཆ་སའི་ཡོད་རེད།

ལི་ཉི།

ཁྱེད་རང་གཤེས་ཀ་དེ་འདྲས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པས།

སྒྲུབ་པ།

ང་གཤེས་ཀ་དེ་འདྲས་ལ་དགའ་པོ་རང་མེད།

ལི་ཉི།

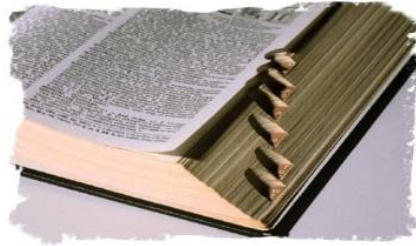
ང་ཡང་རྒྱང་ཆ་སའི་ཡོད། ཡིན་ནའི་ངའི་དགའ་རོགས་དེ་ངང་རྒྱུད་རིང་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་རེད།

ཐོན་པ། ང་ཚོ་བོད་པའི་ཟེར་སློལ་ལ་ལག་པའི་མཚུ་གུ་ཚང་མ་གཅིག་པ་མ་རེད་ཟེར་བ་ནང་བཞིན་མིའི་གཤེས་ཀྱི་ལ་
ཡང་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་རེད།

མིའི་གཤེས་ཀྱི་སྒོར། – People's Characters

ཆོག་གསལ། – Vocabulary

མིང་ཆོག།

Nouns

གོམས་གཤེས།

personal habit

གཤེས་ཀྱ།

character, personality

སྤྱད་པ།

behaviour, conduct, way of conducting oneself

ཕན་སེམས།

a mind which wishes to benefit others

དོན་དག།

meaning

བྱ་ཆོག།

Verbs

གུས་ཞབས་བྱེད་པ།

to be respectful, to venerate, show one's respect (ཐ་དད་པ་)

ཞེ་སྤང་ལངས་པ།

to get angry, to give rise to hatred (syn: ཞོང་ཞོ་ཟ་བ་) (ཐ་མི་དད་པ་)

འདོད་ཆགས་སྦྱེ་བ།

to give rise to attachment, to have desire (ཐ་མི་དད་པ་)

སེར་སྤྲོ་ལངས་པ།

to give rise to stinginess, miserliness (syn: སེར་སྤྲོ་བྱེད་པ་) (ཐ་མི་དད་པ་)

སྒོ་ཕམ་པ།

to be disappointed, to become disappointed (ཐ་མི་དད་པ་)

འཁྲུག་པ་རྒྱག་པ།

to argue, to fight (ཐ་དད་པ་)

སྒྲིན་ཆོག།

Adjectives

ཡ་རབས།

excellent, well behaved, virtuous, gentle, respectful

མ་རབས།

badly behaved, malicious, pertaining to lower classes of beings

ངང་རྒྱད་རིང་པོ།

tolerant, patient, having a forbearing nature, of good character

བཟོད་སྒོམ་ཆེན་པོ།

patient, tolerant

སྒོས་འཁེལ་པོ།

reliable

བརྟན་པོ།	firm, stable, good
ལྷང་ཆ་པོ།	gets angry very easily, short tempered
སེམས་པ་བཟང་པོ།	kind hearted, kind, friendly, lovely
བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ།	diligent, persevering, rejoicing in virtue
རྣམ་རྟོག་ཆ་པོ།	superstitious, with lots of thoughts
ཏམ་པ་ཆེན་པོ།	pushy, rude, insistent
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ།	great compassion, with lots of compassion
བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ།	having great kindness, someone towards whom we are grateful
ཉམ་ཚུང་	humble, timid, weak, poor (syn: ཉམ་ཚུང་ཚུང་)
སློ་ཁྲོ་ཆེན་པོ།	brave, courageous
སློ་ཁྲོ་ཚུང་ཚུང་།	coward, of small courage
ངོ་ཚ་ཆེན་པོ།	shy, timid, gets embarrassed easily
དད་པ་ཆེན་པོ།	faithful, devoted, with great faith
ཁྱད་མཚར་པོ།	strange, odd, unusual
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ།	beneficial
ཆོས་ཆ་པོ།	funny, someone who likes to joke around
སེམས་བྱུགས་ཆེན་པོ།	enthusiastic, with great drive and interest
ཁ་སངས་པོ།	talkative, easy to talk to, friendly, easy to relate to
དབྱིངས་ཆེན་པོ།	being fond of, having great liking for, being enthusiastic about
དོ་སྣང་ཆེན་པོ།	being interested, having great interest
རྩལ་གཏོགས་ཆ་པོ།	interfering, someone who likes to interfere
ལག་པ་དམ་པོ།	stingy, miserly (lit. tight-fisted)
ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ།	proud, haughty (lit. the king of oneself)
ཕྱག་དོག་ཆ་པོ།	jealous, having envy
སེར་སྣ་ཆ་པོ།	stingy, miserly
ཆོག་ཤེས་ཡོད་པ།	contented, someone who is content
སེམས་པ་དགའ་པོ་/ སྦྱིད་པོ།	happy, glad
སེམས་པ་སྦྱོ་པོ།	sad
གཤེས་ཀ་འཇམ་པོ།	gentle, soft, relaxed
སྡོད་སྡོད།	relaxed
ལེ་ལོ་ཆ་པོ།	lazy (syn: ལེ་ལོ་ཅན་)
བྲེལ་བ་ཆ་པོ།	busy, very busy, occupied

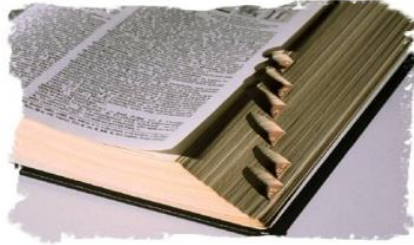

མགོ་མཁྱེགས་པོ།

stubborn (lit. hard head)

མིའི་གཤེས་ཀྱི་ཡི་སྟོན། – People's Characters

ཚིག་གསར་གྱི་སྒྲ་བཤད། – Vocabulary with syllable explanation

མིང་ཚིག།

Nouns

གོམས་གཤེས།

personal habit

གོམས་པ་ = to get used to, become familiar with; གཤེས་ = disposition, natural state, as in: གནམ་གཤེས་ = weather

གཤེས་ཀྱ།

character, personality

གཤེས་ as in: གནམ་གཤེས་ = weather

སྤྱད་པ།

behaviour, conduct, way of conducting oneself

as in: བཤོམ་སྤྱད་ཅེད་པ་ = to use, གསང་སྤྱད་ = toilet (lit. secret conduct), སྤྱད་འཇུག་ = *Entering the Conduct of a Bodhisattva*

ཕན་སེམས།

a mind which wishes to benefit others

ཕན་ = to benefit, as in: ཕན་སྐྱོད་ཆེན་པོ་ = beneficial

དོན་དག།

meaning, purpose

དོན་ = meaning, purpose, as in: གཞན་དོན་ = the purpose of others

བྱ་ཚིག།

Verbs

གྲུས་ཞབས་བྱེད་པ།

to be respectful, to venerate, show one's respect (ཐད་དུ་བྱ་བ་)

གྲུས་ = respect; ཞབས་ = leg, foot (H); བྱེད་པ་ = to do, verbalizer

ཞེ་སྒྲང་ལངས་པ།

to get angry, to give rise to hatred (syn: ཁོང་སྒྲོ་བ་པ་) (ཐ་མི་དད་པ་)

ཞེ་སྒྲང་ = anger, as in: དུག་གསུམ་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲང་གཉི་ལྟག་ = the three poisons, attachment, anger and ignorance; ལངས་པ་ = to arise

འདོད་ཆགས་ལངས་པ།

to give rise to attachment, to have desire (ཐ་མི་དད་པ་)

འདོད་པ་ = to want, to desire; ཆགས་ = attachment; ལངས་པ་ = to arise

ལེན་སྒྲུབ་ལངས་པ།	to give rise to stinginess, miserliness (syn: ལེན་སྒྲུབ་བྱེད་པ་) (ཐ་མི་དད་པ་) ལེན་སྒྲུབ་ = stinginess, miserliness; ལངས་པ་ = to arise
སློབ་མ་པ།	to be disappointed, to become disappointed (ཐ་མི་དད་པ་) སློབ་ = mind, as in: སློབ་བཟང་ = kind hearted, minded
འཁྲུག་པ་རྒྱག་པ།	to argue, to fight (ཐ་དད་པ་) འཁྲུག་པ་ = to be agitated, disturbed, fight; རྒྱག་པ་ = to do, verbalizer

རྒྱན་ཆོག

Adjectives

ཡ་རབས།	excellent, well behaved, virtuous, gentle, respectful as in: ཡ་རབས་སྤྱད་བཟང་ = excellent, good behaviour
མ་རབས།	badly behaved, malicious, pertaining to lower classes of beings མ་ = negative; རབས་ = race, lineage, as in: མི་རབས་ = generation, དུས་རབས་ = century
ངང་རྒྱུད་རིང་པོ།	tolerant, patient, having a forbearing nature, of good character ངང་ = character, disposition; རྒྱུད་ = stream, mental continuum, as in: བཀའ་རྒྱུད་ = Kagyu, རིང་པོ་ = long, as in: ཆོ་རིང་ = long life
བཟོད་པ་ཆེན་པོ།	patient, tolerant བཟོད་པ་ = patience, forbearance, to forbear; ཆེན་པོ་ = great
སློབ་འཁེལ་པོ།	reliable, trustworthy སློབ་ = mind; འཁེལ་པ་ = to trust, to rely, to lean upon
བརྟན་པོ།	firm, stable, good བརྟན་ = stable, as in the Tibetan name: རབ་བརྟན་ Rabten
ལྷང་ཆ་པོ།	gets angry very easily, short tempered ལྷང་ = air, wind, anger; ཆ་པོ་ = hot
སེམས་པ་བཟང་པོ།	kind hearted, kind, friendly, lovely སེམས་པ་ = heart, mind; བཟང་པོ་ = good, positive, as in: ཆོས་བཟང་དུས་བཟང་ = special dates and day in the Tibetan lunar calendar
བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ།	diligent, persevering, rejoicing in virtue བརྩོན་འགྲུས་ = diligence; ཆེན་པོ་ = big, great

ནམ་རྟག་ཆ་པོ།	superstitious, with lots of thoughts ནམ་རྟག་ = thoughts, concepts, conceptual thinking; ཆ་པོ་ (lit. hot) makes it into an adjective
དམ་པ་ཆེན་པོ།	greedy, to be exaggerated, big lyer
སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ།	compassionate, with lots of compassion སྙིང་རྩེ་ = compassion, as in: སྙིང་རྩེ་པོ་ = beautiful, pretty; ཆེན་པོ་ = big
བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ།	having great kindness, someone towards whom we are grateful བཀའ་དྲིན་ = kindness; ཆེན་པོ་ = big, great
ཉམ་ཚུང་།	humble, timid, innocent, weak (syn: ཉམ་ཚུང་ཚུང་) ཉམ་ = soul, mind; ཚུང་ = small
སློ་ཁྲིག་ཆེན་པོ།	brave, courageous སློ་ = mind; ཁྲིག་ = inner part, as in: གྲོད་ཁྲིག་ = stomach; ཆེན་པོ་ = great
སློ་ཁྲིག་ཚུང་ཚུང་།	coward, of small courage སློ་ = mind; ཁྲིག་ = inner part, as in: གྲོད་ཁྲིག་ = stomach; ཚུང་ཚུང་ = small
ངོ་ཆ་ཆེན་པོ།	shy, timid, gets embarrassed easily ངོ་ = face, as in: རྩ་དབ་ = Facebook; ཆ་ = hot; ཆེན་པོ་ = adjektivizer
དད་པ་ཆེན་པོ།	faithful, devoted, with great faith དད་པ་ = faith, as in: དད་པ་བཞི་ = four [types of] faith; ཆེན་པོ་ = great, makes it into an adjective
བྱད་མཚར་པོ།	strange, odd, unusual བྱད་ = distinguishing feature, attribute; མཚར་པོ་ = wondrous
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ།	beneficial ཕན་ཐོགས་ = benefit, as in: གཤམ་ཕན་ = benefiting others; ཆེན་པོ་ = adjektivizer
ཆོས་ཆ་པོ།	funny, someone who likes to joke around ཆོས་ = joke, as in: ཆོས་སྒྲངས་པ་ = to make jokes; ཆ་པོ་ = adjektivizer
སེམས་ཤྱགས་ཆེན་པོ།	enthusiastic, with great drive and interest སེམས་ = mind; ཤྱགས་ = strength, power; ཆེན་པོ་ = adjektivizer
ཁ་སངས་པོ།	talkative, easy to talk to, friendly, easy to relate to ཁ་ = mouth; སངས་པོ་ = sharp, clear

དབྱིངས་ཆེན་པོ།	greatly interested /interesting དབྱིངས་ = sphere, element, space, as in: ཆོས་དབྱིངས་ = dharmadhatu, sphere of reality; ཆེན་པོ་ = great, big
དོ་སྤངས་ཆེན་པོ།	being interested, having great interest དོ་སྤངས་ = interest, enthusiasm; ཆེན་པོ་ = adjectivizer
རྒྱས་གཏོགས་ཆ་པོ།	interfering, someone who likes to interfere རྒྱས་གཏོགས་ = interference; ཆ་པོ་ (lit. hot) makes it into an adjective
ལག་པ་དམ་པོ།	stingy, miserly (lit. tight-fisted) ལག་པ་ = hand; དམ་པོ་ = tight, as in: ཇ་དམ་ = thermos
ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ།	proud, haughty ང་ = I, me; རྒྱལ་ = king, as in: རྒྱལ་ས་ = capital, བྱི་རྒྱལ་ = foreign country; ཆེན་པོ་ = adjectivizer
ཕྲག་དྲོག་ཆ་པོ།	jealous, having envy ཕྲག་དྲོག་ = jealousy; ཆ་པོ་ = adjectivizer
སེར་སྒྲ་ཆ་པོ།	stingy, miserly སེར་སྒྲ་ = miserliness, stinginess; ཆ་པོ་ = adjectivizer
ཆོག་ཤེས་དང་ལྡན་པ།	contented, someone who is content ཆོག་ཤེས་ = contentment; དང་ལྡན་པ་ = having, endowed with
སེམས་པ་སྦྱིད་པོ།	happy, glad སེམས་པ་ = mind, heart; སྦྱིད་པོ་ = happy, glad
སེམས་པ་སྦྱོ་པོ།	sad སེམས་པ་ = mind, heart; སྦྱོ་པོ་ = sad, saddened
འཇམ་པོ།	gentle, soft, relaxed as in: འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ = <i>Manjushri</i>
སྒོད་སྒོད།	relaxed as in སྒོད་སྒོད་བྱེད་པ་ = to relax, to hang out
ལེ་ལོ་ཆ་པོ།	lazy (syn: ལེ་ལོ་ཅན་) ལེ་ལོ་ = laziness; ཆ་པོ་ (lit. hot) makes it into an adjective
བྲེལ་བ་ཆ་པོ།	busy, very busy, occupied བྲེལ་བ་ = business; ཆ་པོ་ (lit. hot) makes it into an adjective

༄། ལོ་རྒྱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐད་སྒྱུར་སློབ་གྲུའི་སློབ་ཆན། །

LRZTP 9 Module 3 – Lesson 20, October 2023

མགོ་མཐུགས་པོ།

stubborn

མགོ་ = head, as in: མགོ་ཅན་ = head letter; མཐུགས་པོ་ = hard

Adjectives and their suffixes

There is a broad range of suffixes which that be added to either the root or the full adjective. Likewise, there are many different intensifiers. These are applied in order to “intensify” the adjective to which they belong.

a) Intensifiers

The most commonly used intensifiers are:

དཔེ་   ཞེ་དྲགས་   ཞེ་པོ་གཅིག   སའི་   ཐག་ཚད་   གྱུང་

The usage and translation of the intensifiers is illustrated in the examples below:

- 1) དཔེ་ usually *precedes* the adjective it intensifies, but occasionally it is placed afterwards. Occasionally it also precedes a verb. For example:

དེབ་འདི་དཔེ་སྟན་པོ་འདུག
This book is extremely interesting.
ལྷང་པ་འདི་དཔེ་སྟོ་པོ་རེད།
This country is very poor.
མདང་དགོང་སྒྱུད་པོ་དཔེ་བྱུང་།
Last night was really fun.
ང་སྟག་ལ་དཔེ་ཞེད་ཀྱི་ཡོད།
I am extremely afraid of tigers.

- 2) ཞེ་དྲགས་ usually *follows* the adjective. Occasionally it also follows a verb. For example:

བུ་མོ་འདི་སྤྱང་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག
This girl is very clever.
ཁོང་བྲེལ་བ་ཚ་པོ་ཞེ་དྲགས་འདུག
He is very busy.
སླ་མ་འདི་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་མ་རེད།
This lama is not very famous.
ང་ཁྱི་ལ་ཞེ་དྲགས་ཞེད་ཀྱི་མེད། ཉྱ་ག་ཙམ་ཞེད་ཀྱི་ཡོད།
I'm not very scared of dogs, just a bit.

3) ཞེ་པོ་གཅིག་ also usually *follows* the adjective. For example:

དོན་དག་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་གཅིག་རེད།

The meaning of this is extremely important.

ཁོང་ལ་ཁང་པ་རྩིག་པོ་ཞེ་པོ་གཅིག་ཡོད་རེད།

He has an outstandingly impressive house.

4) ཏ་ཅང་གིས་ *precedes* the adjective. For example:

སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་ཡག་འདི་ཏ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

It is of the utmost importance to be kind-hearted.

བོད་ལ་ཁ་ཆེ་ཏ་ཅང་གིས་ཉུང་ཉུང་ཡོད་རེད།

There are very few Muslims in Tibet.

གནས་སྐབས་འདི་ཏ་ཅང་གིས་སློ་པོ་ཞིག་རེད།

This is an extremely sad situation.

5) སའི་ is usually translated as "quite". It is added to the *root* of the adjective (= adjective minus the last syllable – as was taught in forming comparisons, Lesson 17). For example:

ཟ་ཁང་འདིའི་ཁ་ལག་ཞིམ་སའི་འདུག།

The food at this restaurant is quite nice.

ཁོང་གི་སྒྱེས་དམན་དགྲང་ལོ་ཆེ་སའི་ཡོད་རེད།

His wife is quite old.

6) དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ is the strongest of the intensifiers. It literally means "impossible to illustrate by means of an example". For example:

ཁེ་སའི་ཕྱགས་སློ་ལ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་སྦྱིད་པོ་བྱུང་།

Yesterday's party was so much fun!

ན་ཚ་འདི་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཞེད་སྐྱང་ཆ་པོ་རེད།

This disease is *extremely* scary!

7) བག་ཆོད་ literally means "decidedly", "definitely", etc. It is not used with all adjectives. It is added to the root of the adjective to which it pertains. For example:

བྱེད་རང་གིས་བཟོས་པའི་འཐེན་ཐུག་དེ་ནི་མ་ཐག་ཆེད་འདུག།

The noodle soup which you made is extremely tasty!

དེ་རིང་བྱེད་རང་ལ་གསོ་ཡག་ཐག་ཆེད་ཅིག་རྒྱག་རོགས་གནང་།

Have an excellent rest today!

ང་ཚོ་མཉམ་དུ་སློང་ག་གཏོང་གར་འགོ་ན་སློང་ཐག་ཆེད་ཡོང་གི་རེད།

If we go for a picnic together, it will definitely be fun!

8) རྒྱུ་ adds a sense of "completely", "perfectly" to the adjective. It is only used for colors and with a small number of adjectives.

The formula:

Full adjective + root of adjective + རྒྱུ་

ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ང་བདེ་པོ་བདེ་རྒྱུ་ཡིན།

I am perfectly fine.

ཆུ་ཆེད་འདི་གསར་བ་གསར་རྒྱུ་རེད་འདུག།

This clock is brand new.

ཆལ་འདི་སོས་པ་སོས་རྒྱུ་ཡིན་ཙང་ང་ཉི་གི་ཡིན།

Because this vegetable is completely fresh, I'll buy it.

Additional information - other usages of རྒྱུ་:

- རྒྱུ་ may also be added to nouns and verbs:

བཟླ་ན་པ་ལགས་དང་སང་དཔེ་ཆ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་གི་འདུག།

These days, Tenpa reads nothing but *pechas*.

དེ་རིང་ང་དགའ་ལས་ཁག་གི་འདུག། སང་ཉིན་ང་སྟོང་སྟོང་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་གི་ཡིན།

Today I am tired. So, tomorrow I will do nothing but rest.

ངའི་ཁྱེ་ག་ཆང་ཁང་ནང་ལ་རྟག་པར་འགོ་རྒྱུ་བྱེད་ཡག་དེ་ཡག་པོ་མི་འདུག།

It is not good that my husband goes to the bar all the time.

- རྒྱུ་ can also give the verb a sense of "just" or "without hesitation":

གོ་སྐབས་རག་ན་ང་བོད་ལ་འགོ་རྒྱུ་བྱེད་གི་ཡིན།

If I get a chance, I will just go to Tibet.

བྱེད་རང་ལ་བསམ་ཚུལ་ཡོད་ན་ལབ་རྒྱུ་བྱེད་ཨ།

Don't hesitate to give your opinion!

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཞལ་ལག་མཚན་རྒྱུ་གནང་རོགས་གནང་།

Help yourself! Don't be shy – please just take some food!

b) "Too ...", using དྲགས་ (also: དྲག་)

The syllable དྲགས་ is added to the root of an adjective to make it into an *excessive*, meaning "too ...". Here, དྲགས་ should be thought of as being a verb and should be used and conjugated accordingly. For example:

ངས་ཁ་ལག་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་བཟས་པ་ཡིན།

I ate too much food.

ཆང་མང་པོ་ཞེ་དྲགས་མ་འཐུང་ཅ།

Do not drink too much *chang*!

གཤམ་སྤྱད་མི་མང་པོ་སླེབས་ན་བསྐྱད་ས་ཉུང་དྲགས་ཀྱི་རེད།

If a lot of people come, there won't be enough seats (lit. the seats will be too few).

ཅ་ལག་འདི་གོང་ཆེ་དྲགས་(ཀྱི་)འདུག། This thing is too expensive.

c) Asking questions, using ལོད་

The syllable ལོད་ is used in order to ask how much or to quantify the adjective. It is added to the root of the adjective. Just as with the question words in Lesson 5, no question particle (བས་, གས་, ངས་) is required – although some Tibetans use one anyway. Be aware that ལོད་ is only used for questions (both direct and indirect). If you wish to make an exclamation, such as “How tasty these momos are!” – then you need to use གང་འདྲས་). For example:

མདང་དགོང་གསུང་ཆོས་ལ་མི་མང་ལོད་འདུག། མི་མང་ཐག་ཆོད་འདུག།

How many people were at the teaching yesterday? Very many!

འཛིན་གྲ་ལ་སྤྱད་ལོད་བྱང་། སྤྱད་ཐག་ཆོད་བྱང་།

How much fun was it at school? It was loads of fun!

དེང་སང་སྒྲུབ་ཡག་གི་སློབ་ཚན་དེ་དག་འ་ལས་ཁག་ལོད་འདུག། མོ་ཙམ་འདུག།

How difficult is the lesson you're studying these days? It's a bit difficult.

d) Other suffixes

1) རང་ and ལེ་

The syllable རང་ is added to an adjective and then negated. It means "not really... ," "not so... ," "not very." The syllable ལེ་ added to an adjective has the same function as རང་. For example:

ད་ཀྱི་སྒྱུར་བསྐད་ཡག་གི་(བཞིན་པའི་)སློབ་ཚན་འདི་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རང་མི་འདུག།

The lesson we are learning at the moment is not so difficult.

ཁོང་གིས་བཏང་པའི་གཞས་དེ་སྟན་པོ་རང་མ་བྱུང་།

The song she sang wasn't really that pleasant to hear.

ཉི་མ་ལ་དངུལ་མང་པོ་རང་མེད་ན་ཡང་ད་དུང་སྒྱིན་བ་གཏོང་གི་འདུག།

Even though Nyima doesn't have very much money, she still gives alms.

Note: When རང་ is used with a noun or pronoun, it functions as an intensifier. For example:

བཟའ་ཤིས་བོད་པ་རང་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་བོད་ཇ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་ཡོད་རེད།

Tashi is really Tibetan, because he drinks nothing but Tibetan tea.

སང་ཉིན་བཀའ་སློབ་ལ་བྱེད་རང་རང་ཕེབས་ཤོག།

You please come to the teaching tomorrow (ie. you in person, not your substitute).

ང་ད་ཀྱི་རང་ཡོང་གི་ཡིན།

I am coming right now!

བྱེད་རང་གིས་ཉོས་པའི་དུག་སློག་དེ་ཚོ་སྟོང་རྩེ་པོ་སེ་མི་འདུག།

The clothes you bought are not particularly beautiful!

ཁེ་སངས་བརྟམས་པའི་སློག་བརྟན་དེ་ཡག་པོ་སེ་མི་འདུག།

The movie I watched yesterday was not so good.

ད་གིན་ངས་བཏུང་པའི་ཆང་དེ་གར་པོ་སེ་མི་འདུག།

The *chang* I drank a while ago was not particularly strong.

Note: The syllable ལེ་ can also be placed after a noun, in which case it carries the meaning of "not very / particularly / especially much". For example:

ད་ལོ་བལ་ཡུལ་ལ་རྒྱུག་དྲ་སེ་བྱུང་མ་སོང་།

This year there weren't that many troubles in Nepal.

2) ཅས་

The syllable **ཅས་** is added to the root of the adjective. It means "a bit more." Be aware that most of the time not the whole of the syllable **ཅས་** is pronounced. Often, people just add a little “ts” or “s” sound to the preceding adjective. Hence མཐོགས་ཅ་ or མཐོགས་ས་, which means “a bit faster.” For example:

མོ་ཏ་མཐོགས་ཅས་གཏོང་རོགས་གནང་།

Please drive the car a bit faster!

ཁྱེད་རང་གིས་ཀླ་བུ་དེ་ཆོ་གོང་ཁེ་ཅས་གནང་ན་ངས་ཉོ་གི་ཡིན།

If you give [me] the apples a bit cheaper, I'll buy [some].

གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་གིས་བྱེ་མ་ཀ་ར་ཉུང་ཅས་སྒྲུག་ན་ཞིམ་པ་ཡོང་གི་རེད།

If you add a little less sugar, it will be tastier.

Note: **ཅས་** may also be added to nouns and verbs and within phrases, such as ཞོ་ཅས་, ཉོག་ཅས་, etc. For example:

ཁོང་སྤྱི་མཐོང་ཅས་རེད།

He is a lama in name only.

སེམས་ཅས་པ་ཟེར་ཡག་དེ་ནང་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་རེད།

What is called "mind only" is a philosophical tenet of Buddhism.

ཁྱེད་རང་བདེ་པོ་ཡིན་པས། ང་བདེ་པོ་ཞོ་ཅས་ཡིན།

Are you fine? I am not too bad.

ཞི་མིས་ཁ་ལག་ཚང་མ་བཟས་སོང་ངས། ཚང་མ་བཟས་མ་སོང་། ཉེ་ཅོ་བཟས་སོང་།

Did the cat eat all the food? No, she didn't eat it all. She [only] had a bit.

Note: When **ཅས་** + གྲིས་(བྱིད་སྒྲུབ་) is added to a verb in the Past tense, it means “by only/ merely... .” For example:

སློབ་བཟང་སློལ་མ་ལགས་ཐེངས་མ་གཅིག་མཐོང་པ་ཅས་གྲིས་སེམས་པ་ནད་དེ་ཤོར་སོང་།

By only seeing Dolma once, Lobsang fell completely in love with her.

ངས་ཆོག་སྒྲུབ་གཉིས་ཁྲོག་པ་ཅས་གྲིས་སྒྲན་ངག་གི་དོན་དག་ཚང་མ་ཉ་གོ་བྱུང་།

By merely reading two sentences of the poem, I understood the whole meaning.

3) ཁྱོན་ནས་, ཅ་བ་ནས་, ཅ་བ་ཉིད་ནས་, གཏན་ནས་.

The terms ཁྱོན་ནས་, ཅ་བ་ནས་, གཏན་ནས་ (and occasionally ཁྱུན་ནས་) may all be added to an adjective, carrying the meaning of "not at all", "never", etc. Note that, unlike in English, the verb still needs to be negated. For example:

དེབ་འདི་སྟོན་པོ་ཁྱོད་ནས་མེད་ཙང་ང་ལྟ་འདོད་མེད།

Since this book is not at all interesting, I don't want to read it.

ངའི་རྒྱལ་པ་དེ་སློབ་འཁེལ་པོ་སྤྲོ་བ་ནས་མི་འདུག།

My friend is not reliable at all!

Note: All of the above terms can also be combined with verbs. For example:

སྤྲོ་བ་ལགས་ཆང་གཏན་ནས་འཐུང་གི་ཡོད་མ་རེད།

Penpa does not drink chang at all.

ང་གཞས་འཁྲབ་ཡག་ལ་དགའ་པོ་ཁྱོད་ནས་མེད།

I do not like dancing at all!

བོད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་སྒྱུར་བ་(ཉིད་)ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད།

Some Tibetans do not know English at all.

4) Making exclamations, using ཡག་ག་ལ་

In order to make an exclamation, one uses the comparative form of the adjective and adds a ལ་. The sentence ends at that point, with no need for a verb or an auxiliary. For example:

ཨ་མ་མ། དེ་རིང་གི་གནས་གཤིས་སྟེང་པ་ལ། Wow, how nice the today weather is!

ཨོ། སྟོང་ཐུང་འདི་སྟོང་ཇེ་བ་ལ། What a nice shirt!

ཨ་མ་མ། མི་འདི་སྤྲུག་ག་ལ། Whoa, what a bad guy!

ཅ་ལག་འདི་གོང་ཆེ་བ་ལ། Wow, how expensive this thing is!

5) གང་ཡག་ཡག

In order to express "as ... as," one uses: གང་ + the first syllable of the adjective twice. For example:

ང་རང་གིས་སློབ་སྦྱང་གང་ཡག་ཡག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

I study as well as I can.

མོ་རང་གིས་སོ་སོ་གང་སྟོང་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

She enjoys (things) as much as possible.

Note: the first syllable of the adjective is occasionally replaced by a verb. For example:

ངས་སྤང་གོ་(སྤང་པོ་)ལ་དངུལ་གང་ཡོད་ཡོད་དེ་སྤྲུས་པ་ཡིན།

I gave the beggar as much as I had.

ཁོས་ང་ཚོ་ལ་རོགས་པ་གང་ཐུབ་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་འདུག།

He helps us as much as he can.

ངས་བྱིད་རང་ལ་ང་རང་གིས་གང་ཤེས་ཤེས་དེ་བྱས་པ་ཡིན།

I told you all I knew (lit. as much as I know).